

Forvaltningsrevisjonsrapport vedr. Skolehelsetjenesten i Melhus kommune

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Melhus kommune

Møtedato

12.06.2017

Saknr

15/17

Saksbehandler Eva J. Bekkavik

Arkivkode FE - 217, TI - &58

Arkivsaknr 16/128 - 5

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den frem for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport vedr. skolehelsetjenesten i Melhus kommune til orientering.
2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp anbefalingene i rapportens pkt. 7.1.
3. Kommunestyret ber rådmannen gi kontrollutvalget skriftlig tilbakemelding om hvordan anbefalingene er fulgt opp innen utgangen av 2017.

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport skolehelsetjenesten

Saksutredning

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal være en lett tilgjengelig og gratis tjeneste, med fokus på helsefremming, forebygging og tidlig intervensjon.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten skal jobbe på individ-, gruppe-, og systemnivå. Helsestasjon for barn, skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom er et lovpålagt helsetilbud.

Skolehelsetjenesten skal bidra til kommunens oversikt over helsetilstanden og de faktorene som kan virke inn på dette og de skal samarbeide med andre tjenester for barn og unge.

Det er ikke de rutinemessige undersøkelsene (veiing, måling, vaksiner osv.) som er sentralt for denne forvaltningsrevisjonen, men det forebyggende arbeidet og det tverrfaglige samarbeidet innen psykisk helse.

Revisjon Midt-Norge IKS har formulert følgende problemstilling for forvaltningsrevisjonen:

Driver skolehelsetjenesten tilfredsstillende forebyggende psykososialt arbeid for barn og unge?

Herunder om:

1. Har skolehelsetjenesten nødvendig informasjon om og dialog med brukere, og med andre interne og eksterne tjenester innen psykisk helse for barn og unge?
 - Det som kommer fram gjennom ordinære undersøkelser/samtaler
 - Det som det enkelte barn og unge henvender seg til skolehelsetjenesten med
 - Har skolehelsetjenesten verktøy for å identifisere utfordringer i den psykiske helsen til det enkelte barn/unge
 - Samhandling med andre tjenester for barn og unge
2. Har skolehelsetjenesten tilfredsstillende kompetanse til å drive forebyggende psykososialt arbeid?
 - Har tjenesten selv/eller har tjenesten tilgang på nødvendig kompetanse innen psykisk helse?

- Er arbeidsfordeling i skolehelsetjenesten hensiktsmessig, slik at de dekker den kompetansen de trenger i det daglige og på litt lenger sikt (tenker spesielt på psykisk helse)
3. Har skolehelsetjenesten tilfredsstillende kapasitet til å drive forebyggende psykososialt arbeid?
- Hvordan organiseres tilstedeværelsen ved skolen?
 - Hvordan håndteres besøkene (liste, åpen dør)

Revisjonens konklusjon

Driver skolehelsetjenesten tilfredsstillende forebyggende psykososialt arbeid for barn og unge?

Generelt viser denne forvaltningsrevisjonen at skolehelsetjenesten gjør en stor innsats når det gjelder arbeid rettet mot psykisk helse for barn, unge og deres familier. Den viser likevel at skolehelsetjenesten har utfordringer med å balansere ressursbruken på å være tilgjengelig for individuell oppfølging og å drive forebyggende psykososialt arbeid rettet mot større grupper.

Skolehelsetjenesten jobber systematisk med å identifisere og ha oversikt over den psykiske helsetilstanden blant barn og unge i Melhus kommune. De har tilgang på, og bruker anerkjente verktøy for å kartlegge og følge opp barn og unges psykiske helse. Revisor har merket seg at det er en skjevhet i hvem som oppsøker skolehelsetjenestens lavterskeltilbud, og at jenter i langt større grad enn gutter søker hjelp hos helsesøster. Det kan være uheldig dersom skolehelsetjenesten ikke fanger opp utfordringer i den psykiske helsen hos gutter.

Forebyggende team er et av de viktigste samarbeidsforaene som skolehelsetjenesten deltar i, sammen med andre tjenester. Revisor mener at gjennomgangen av teamet er viktig, og at det vil kunne styrke det forebyggende arbeidet, også med tanke på psykisk helse.

De ansatte i skolehelsetjenesten har tilsammen bred og viktig kompetanse for å kunne møte barn og unges utfordringer når det gjelder psykisk helse. Skolehelsetjenesten har også tilgang på kompetanse utenfor, i de andre tjenestene innenfor virksomhet for familie og forebygging. Vi vil her spesielt trekke fram kompetansen som finnes ved psykisk helsetjeneste. Denne kompetansen er også noen ganger direkte tilgjengelig for ungdommer som benytter seg av helsestasjon for ungdom.

Vår undersøkelse har vist at det er et potensiale i å utnytte kompetansen, som de ulike ansatte har tilegnet seg, på tvers av skolehelsetjenesten og skolene.

Skolehelsetjenesten har ikke satt kompetanseutviklingsarbeidet tilstrekkelig i system, og det er dessuten svakheter i internkontrollsystemet. Prosedyrer og regelverk bør være synlig og lett tilgjengelig, slik at ansatte til enhver tid vet hva som gjelder av bestemmelser.

Vi har tidligere vært inne på at skolehelsetjenesten har utfordringer med kapasiteten. Helsestasjons- og skolehelsetjenesten gjennomgår arbeidsprosesser og organiseringen av disse. Revisor mener at det er fornuftig, og at de bør se på hvordan de kan få bedre balanse mellom det individuelt retta arbeidet og det forebyggende helsearbeidet i barne- og ungdomsmiljøet.

Revisjonens anbefalinger

- Sikre kapasitet og arbeidsprosesser i skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom, for å gi nødvendig forebyggende tjenester innen psykisk helse
- Sørge for at tjenestene rettes inn for å treffe de som trenger psykisk helsebistand, f.eks. både jenter og gutter
- Sikre bedre utnytting kompetansen innen psykisk helsearbeid i skolehelsetjenesten på tvers av skolene
- Sette kompetanseutvikling i system, ved plan for kompetanseutvikling og bedre bruk tilrettelegging og bruk av kvalitetssystem

Kontrollutvalgssekretariatets konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anser forvaltningsrevisjonsrapporten vedr. skolehelsetjenesten for å gi nyttig informasjon og den signaliserer punkter kommunen må ha fokus på i det videre arbeidet.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten til orientering og legge den frem for kommunestyret med forslag om at revisjonens anbefalinger følges opp av rådmannen.